

Sygn. akt V CSK 509/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa „M...” Sp. z o.o. w R.
przeciwko "M...." Przedsiębiorstwu Projektowo - Budowlanemu
Sp. z o.o. w B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 marca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w K.
z dnia 11 maja 2017 r., sygn. akt V ACa [...] /16,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w K. oddalił apelację „M...” sp. z o.o. w R. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 5 lipca 2016 r. w odniesieniu do rozstrzygnięcia o powództwie głównym, w ramach którego zasądzono na jego rzecz od pozwanego „M...” Przedsiębiorstwa Projektowo-Budowlanego sp. z o.o. w B. kwotę 281 046,10 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 października 2008 r., a w pozostałej części powództwo oddalono, a także apelację „M...” od rozstrzygnięcia oddalającego powództwo wzajemne przez oddalenie go.

Powód „M...” w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał na podstawę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z koniecznością udzielenia odpowiedzi na pytania:

- czy w razie niezłożenia przez dłużnika żadnej ze stron umowy o przejęcie długu w jakiejkolwiek formie oświadczenia w przedmiocie wyrażenia zgody na przejęcie długu, dopuszczalnym jest przyjęcie, że dłużnik w sposób milczący wyraził zgodę na umowę przejęcia długu oraz uznanie, że dłużnik zwolnienie z długu przyjmuje;

- czy zawarte przez dłużnika z osobą trzecią porozumienie w przedmiocie przejęcia długu, wywołują określone w tym porozumieniu skutki prawne, w sytuacji niezłożenia przez wierzyciela w przepisanej formie oświadczenia żadnej ze stron i jednoczesnym braku sprzeciwu wierzyciela co do zawarcia tych porozumień;

- czy dopuszczalnym jest uznanie, że doszło pomiędzy stronami stosunku prawnego do skutecznego potrącenia powodującego wzajemne umorzenie wierzytelności w sytuacji, gdy żadna ze stron tego stosunku prawnego nie złożyła formalnie drugiej stronie oświadczenia o potrąceniu swoich wierzytelności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem

powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie się przez skarżącego na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga przedstawienia konkretnego problemu i wskazania przepisu, na tle którego się on pojawił oraz przedstawienia argumentacji, odrębnej od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, a przemawiającej za tym, iż rozstrzygnięcie go stwarza rzeczywiste i poważne trudności. Ponadto wiąże się z obowiązkiem wykazania, że problem jest istotny i poważny, w rozumieniu powołanego przepisu, nierozwiązany w dotychczasowym orzecznictwie sądowym, ma uniwersalny charakter i jego wyjaśnienie służyć będzie rozpoznaniu innych podobnych spraw oraz rozstrzygnięciu sprawy skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Sformułowane przez skarżącego pytania nie stanowią istotnego, nowego i nierozwiązanego dotychczas zagadnienia prawnego. W odniesieniu do problematyki przejęcia długu zostało wyjaśnione w orzecznictwie, że przejęcie długu może stanowić element innej czynności prawnej (por. wyrok Sądu najwyższego z dnia 13 października 2005 r., IV CK 170/05, niepubl.), natomiast zgoda dłużnika na przejęcie długu przez osobę trzecią może być wyrażona w dowolny sposób (por. wyrok Sądu najwyższego z dnia 26 czerwca 1998 r., II CKN 825/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 18). Rozważania dotyczące tych kwestii wynikają z okoliczności faktycznych sprawy, które nie mogą mieć abstrakcyjnego charakteru, ponieważ są podstawą procesu zastosowania prawa. W odniesieniu do trzeciego pytania należy zaznaczyć, że rozliczenia pomiędzy

stronami wymagały oceny podjętych czynności w kontekście uregulowań prawnych, których istotne elementy wskazywały na możliwość zastosowania konkretnego uregulowania prawnego. Dla wywołania skutku umorzenia wzajemnych wierzytelności wymagane jest oświadczenie, które w dostatecznie wyraźny sposób oznacza intencję zgłaszającego je i charakter wzajemnej wierzytelności. Nie ma podstaw do przyjęcia, że istnieje obowiązek użycia zwrotu „oświadczam”. Skutek umorzenia wierzytelności nastąpi także przez stwierdzenie zaliczenia, czy umorzenia. Rzeczą sądu jest dokonanie subsumcji takiego stwierdzenia do właściwego przepisu. Nie było podstaw do uznania, że zgłoszone przez skarżącego wątpliwości stanowią rzeczywiście zagadnienia prawne.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. kosztach postępowania kasacyjnego.

jw

a.ł.